

ročník I.

pátek 12. listopadu 2021

Starší snímek z Tatobit

Milý čtenáři!

Říkával náš milý starosta Petr Boček, že komunální politika je především o popelnících. Svatá pravda. Sto padesát let od Nerudy totiž pořád zaznívá otázka: *kam s ním?*

A teď čtu, že Liberec chce zamezit odkládání nevhodného odpadu a popelnice budou hlídat tři nové mobilní kamery.

A co je to nevhodný odpad? A kam je vhodné dát nevhodný odpad?

Já vím, že existují sběrné dvory. Třeba v Rovensku takový máme. Má otevřeno v sobotu dopoledne a je asi dva kilometry od mé chalupy. Jak ho tam mám dopravit, auta nemaje? Dát si pračku na záda a nést ji tam jako Bivoj?

Já bych doporučil Liberečanům, aby v rámci participativního rozpočtu navrhli, aby se zase (třeba jednou ročně) zavedly železné neděle. Bývala to dobrá akce, trochu bazar, sousedské setkání, očista města i našich domovů a životů od nežádoucího odpadu. Prostě nehlídat popelnice, ale udělat se něco pro lidi i město. *f.*

český ráj

*** Také letos *Sdružení Český ráj*** sledovalo návštěvnost regionu v hlavní turistické sezoně. „V tuto chvíli máme k dispozici sezonní čísla od 14 informačních center, se kterými spolupracujeme,“ uvedla Jitka Kořínková ze *Sdružení Český ráj*. Nejnavštěvovanějším informačním centrem v regionu – i přes jistý pokles – zůstalo jičínské „íčko“, které ve sledovaných měsících červen – září navštívilo téměř 50 tisíc turistů. Pro jičínské Íčko byla uplynulá sezona zejména zatěžkávací zkouškou pro nově rekonstruované prostory. Následuje informační centrum v Autocampu Sedmihorky (30 102 návštěvníků), RTIC Turnov (15 760) a IC Mladá Boleslav (10 888).

Turnovské infocentrum má za sebou sezonu v provizorních prostorách ve Skálově ulici, zatímco prostory na náměstí Českého ráje procházejí rekonstrukcí. „Bohužel při přestavbě informačního a návštěvnického centra došlo ke stavebně dodavatelským komplikacím, a tak jsme se na hlavní sezonu nemohli přestěhovat a museli jsme zůstat v náhradních prostorách, které nejsou přímo na náměstí, což se také mimo jiné odrazilo na letošní návštěvnosti,“ uvedla řekla sdělila doplnila Eliška Gruberová, ředitelka příspěvkové organizace *Turnovské památky a cestovní ruch*.

Naopak z nárůstu počtu návštěvníků se mohou radovat v infocentru ve Svijanech a ve Zvířeticích.

Mnohá infocentra potvrdila zvyšující se zájem o turistické suvenýry a regionální produkty.

(Zdroje: Zdeňka Štrauchová, mluvčí Turnova; agentura *TvA*)

turnov

*** V muzeu** už pár dní probíhá výstava *SVĚT KOSTIČEK®*. Muzeum zve všechny příznivce pestrobarevných kostiček na výstavu mnoha exponátů z téměř 250 tisíc dílků ze stavebnice Lego. Náplní výstavy je expozice s městskou tematikou, sestavenou na dioramatu města s kolejištěm a pohyblivými vlakovými soupravami. Dále se představí vlastní tvorba a vybrané tovární sety, novinky z posledních let, filmová tvorba, válečná zóna robotů z edice *Lego Bionicle* a další exponáty. Pro nejmenší stavitele bude ke zhlédnutí část rozsáhlé sbírky kousátků, chras títek, kostiček, minifigů a hraček z dnes již nevyroběné edice *Lego Baby Primo*. Autorem a patriotem

projektu putovní výstavy Svět kostiček® je Ing. Petr Šimr, sběratel, designer, stavitel, vystavovatel a lektor. Výstavní sál muzea od 4. listopadu do 30. prosince. Akce: **KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA „SVĚT KOSTIČEK®“**. Výstavou zájemce provede její autor. **Sobota 11. prosince od 13.00 a 14.00 hodin.** (MČR)

*** reGenerace5.** Na závěr letošního roku připravujeme další běh výstavního projektu prezentujícího aktuální tvorbu výtvarníků z oblasti současného šperku *reGenerace*. Již popáté se v rámci jedné výstavy setkají práce místních šperkařů z Turnovska se šperky autorů z jiné umělecké enklávy, v tomto roce to bude druhá skupina pražských umělců (Belda, Eisler, Opočenský, Šumbera). Současně bychom chtěli připomenout Petra Dvořáka, výjimečného talentovaného šperkaře, který nás opustil letos v květnu. Byl významnou osobností autorského šperku proslulou i za hranicemi ČR, která se pravidelně účastnila nejen turnovských mezinárodních symposií současného šperku, ale také podobných setkání v Erfurtu nebo španělské Tarragoně. Jeho památku bychom rádi uctili prezentováním jeho děl jak z turnovské muzejní sbírky, tak také např. šperky z vídeňské soukromé kolekce. Klenotnice muzea od 18. listopadu do 9. ledna, vernisáž výstavy se uskuteční **ve čtvrtek 18. listopadu** od 17 hodin. (MČR)

*** Ze svatého kouta – podmalby na skle ze sbírek Jany a Josefa Václava Scheybalových.** V roce 2010 Muzeum Českého ráje získalo do sbírek rozsáhlou pozůstalost rodiny Scheybalovy. Jednalo se o největší akvizici v dějinách této instituce a jednu z největších akvizic v rámci České republiky za několik posledních let. Převod sbírky do správy turnovského muzea doporučilo Ministerstvo kultury ČR v únoru roku 2010 na základě doporučení *NÚLK* ve Strážnici, *Národní rady pro tradiční lidovou kulturu*, *Národopisné společnosti ČR*, *Asociace muzeí a galerií ČR*, *Etnologického ústavu AVČR*, *Asociace muzeí a galerií*, a dalších významných institucí.

V početné sbírce se nacházejí materiály z odborné a sbírkové činnosti etnografa, historika a výtvarníka Josefa Václava Scheybala, jeho manželky etnografky Jany Scheybalové, otce J. V. Scheybala Josefa st., antikváře a sběratele a matky J. V. Scheybala Anny, výtvarnice. J. V. Scheybal se vedle odborné práce věnoval i sběratelství. Za svého života významně rozšířil sbírku, kterou shromáždil jeho otec a děda. Během života tří generací Scheybalů tak byla shromážděna obsáhlá kolekce, jejíž součástí jsou knihy, uměleckohistorické artefakty, svaté obrázky, kramářské tisky, historické fotografie, plakáty, uměleckohistorické předměty, a další jednotlivosti.

Scheybalovi rozsáhlou sbírku budovali především s úmyslem a přesvědčením zachránit tyto předměty před zničením a také před vývozem do zahraničí. Velký podíl na vytvoření sbírky má otec J. V. Scheybala, který v období po 2. světové válce ve vesnicích v okolí Turnova sbíral a vykupoval různé předměty, které v té době lidé považovali za „bezcné“. Tyto artefakty tvoří kolekci, která podává ucelený pohled na historii tohoto kraje. Její součástí je i soubor podmaleb na skle. Ty patřily koncem 18. a v 19. století k zařazení interiéru vesnických chalup. Zdobily také venkovské kostelíky a kapličky. Vyráběly se v oblastech spojených se sklářskou výrobou, kde bylo možné levně sehnat potřebný materiál. Postupně se výroba i obliba podmaleb rozšířila – prodávaly se na jarmarcích, poutích a vánočních trzích.

Kamenářský dům od 18. listopadu do 30. prosince, vernisáž bude **ve čtvrtek 18. listopadu** od 18 hodin. (MČR)

*** Více než 100 let starý secesní závěs s opály, perlami a syntetickými drahokamy získalo do svých sbírek Muzeum Českého ráje v Turnově. Vznikl počátkem minulého století v turnovské šperkařské škole a do města svého zrodu se vrátil oklikou přes zámoří.**

Muzeu Českého ráje v Turnově se podařila výjimečná akvizice více než 100 let starého secesního závěsu s opály, perlami a syntetickými drahokamy. Bezmála před dvěma lety se na kurátora sbírky šperku turnovského muzea Miroslava

Cogana obrátila paní Helena Frost, žijící v Kalifornii, s prosbou určení šperku, zlatého závěsu s drahokamy, který kdysi dostala od svého strýce, bohatého pražského kožišníka. Po sňatku s americkým tenistou (později politologem) Johnem W. Frostem jej v roce 1957 odvezla s sebou do Spojených států. Vějířovitě prolamovaný secesní závěs s opály, perlami a syntetickými drahokamy (kolem roku 1900 byly ve šperku atraktivní novinkou) má charakteristické rysy produkce turnovské šperkařské školy. Po nahlédnutí do sbírky předlohových návrhů profesora Antonína Karče byl skutečně návrh závěsu nalezen na listu datovaném 12. 5. 1909. „To, že byl závěs ve šperkařské škole i zhotoven, stvrzuje punc s písmeny TS, který po našem dotazu, majitelka na uzávěru řetízku našla a dokládá to nakonec i zlacená viněta C. k. Odborná škola zlatnická v Turnově na polstrování originálního pouzdra, v němž je závěs po celou dobu uchováván. Bylo proto našim eminentním zájmem dostat šperk zpět do Turnova a stejně uvažovala i paní Frost. Akceptovali jsme proto navrženou cenu 2000 dolarů, plus náklady na poštovné. Cena v souhrnu nepřekračuje ceny autorských a sběrateli vyhledávaných secesních šperků na našem trhu, například z dílny

Marie Křivánkové. Vzhledem k vysokému věku devadesáti let však pro paní Helenku bylo obtížné šperk dobře zabalit a absolvovat poměrně složitou proceduru odeslání závěsu do Turnova. Obrátili jsme se proto s prosbou o pomoc na Julii Turner, americkou šperkařku a galeristku žijící v Los Angeles, která se v roce 2007 účastnila našeho mezinárodního šperkařského symposia. Přestože již od té doby uplynulo šestnáct let, Julie okamžitě zareagovala a velmi ochotně pomohla. Navíc vzniklo mezi oběma ženami i přes velký věkový rozdíl přátelství a v posledním e-mailu se

Julie těší, že s paní Helenkou zůstane i nadále ve spojení,“ popsal cestu nádherného šperku do Turnova Miroslav Cogan, kurátor sbírky šperku. (MČR)

*** Od poloviny listopadu můžete zakoupit nový kalendář 2022, který město vydává u příležitosti 750. výročí Turnova. V prodeji bude od poloviny listopadu v Regionálním turistickém informačním centru v Turnově a v Muzeu Českého ráje.**

*** Turnovské kulturné tipy:**

BERNINI – Umění v kině Sféra

Nechte se okouzlit výstavou více než šedesáti mistrovských děl Giana Lorenza Berniniho v římské Villa Borghese, kterou experti popisují jako Berniniho „návrat domů“. Po více než pěti stech letech od jejich vytvoření jsou nyní tato majestátní sousoší z proslulých světových muzeí k vidění v kinech na jedinečných záběrech s podrobným výkladem kurátorů této výjimečné výstavy.

dokument | It. | 2018 | 87 min. | titulky – kino Sféra

14/11 od 17 hodin

HELMUT NEWTON: NESTOUDNÁ KRÁSA

16. 11., 19.30, Kino Sféra

FILMOVÝ KLUB

Pro někoho perverzní a machistický, pro jiného geniální a podvratný.

KYTAROVÉ DUO CD – MARTIN CÁBA A VÍT DVOŘÁČEK

16. 11., 19.30, Městské divadlo Turnov

TURNOVSKÝ HUDEBNÍ VEČER

VÁCLAV BACOVSKÝ: OMÁN - SULTÁNOVO ARABSKÉ ŠVÝCARSKO

17. 11., 18.00, Kino Sféra

CESTOVATELSKÝ KLUB

*** Zrušená přednáška historika Daniela Povolného *Armáda a VB v Turnově v srpnu 1968* je přesunuta na leden, předběžně na 12. ledna. Povolný, pracovník *Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu*, připomene srpnové události roku 1968 v Turnově a také představí svoji publikaci *Nejhorší den Československé lidové armády: 21. srpen 1968*, která vyšla v minulém roce a můžete si ji případně vypůjčit v turnovské knihovně.**

Bezednice. Studánka, která prý pohltila rytíře i s koněm

Prý nemá dno a kdysi v ní beze stopy zmizel rytíř i s koněm. Taková pověst obestírá studánku s všeríkajícím názvem Bezednice, která se nachází v turnovské části Vazovec v ohybu silnice vedoucí z Turnova k Frýdštejnu u odbočky do Dolánek.

„Myslím, že pro mnoho lidí, kteří běžně tuto oblast navštěvují, může být studánka Bezednice skutečně nečekaným objevem. Možná je to dobrý tip

na podzimní výlet,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Jde o pseudokrasový výtvar, v němž voda vyvěrá poté, co část své cesty údolím urazila skryta v podzemí. Dno studánky je v jednom pohybu. Písek, který jej tvoří, je tak jemně obroušen, že spíše připomíná kapalinu, která se pod vodou vlní a přelévá.

Ke studánce lze dorazit po modré značce z Dolánek směrem na Frýdštejn. Asfaltová silnička, dobře sjízdná i na kole, provede nově rekonstruovaným podjezdem pod železnicí i silnicí, trochu zakličkuje mezi domky a začne velice mírně stoupat údolím Vazoveckého potoka. Bezednice je od začátku cesty vzdálena jen několik set metrů – objevuje se, obklopena několika listnatými stromy, ještě před tím, než se po pravé straně otevře areál umělé pstruží líhně s domkem s ozdobnou plastikou ryby.

/ Jan Mikulička, Liberecký kraj

turnovsko

VALDŠTEJN / BOŽÍ VODA – Výsledky rozboru pramene pod Valdštejnem ze dne 2. listopadu 2021 nově nevyhovují hygienickým limitům požadovaným vyhláškou MzdČR, voda do odvolání není pitná. Totéž platí o prameni Boží voda.

TATOBITY – 12.listopadu od 19:00 hodin do KD Tatobity máte možnost ochutnat bílá, růžová i červená vína od malých vinařů z různých ročníků, které

jsme ještě neochutnali. Zastoupeny budou také Svatomartinská vína. Dobrou náladu bude jako vždy podporovat cimbálová muzika Dušana Kotlára. A hostinec U Studničeků v pátek a ještě v sobotu zve na tradiční pěřové hody, tedy husu, kachnu, kuře!

KACANOVY – V kulturním domě se uskuteční koncert *15 let kapely OVČIE KIAHNE + speciální host: VISACÍ ZÁMEK*. Stane se tak **16. listopadu od 19.30**. Vstupné 350 Kč v předprodeji, na místě 400 Kč. Předprodej v Trafice U Vildy a v Hotelu Králíček v Kacanovech.

SVIJANY – Poslední noční komentovaná prohlídka zámku s archeologem Petrem Brestovanským proběhne **v pátek 12. listopadu** od 19:30 hodin. Během přibližně dvouhodinové prohlídky se dozvíte řadu zajímavých informací nejen o expozicích na zámku. Rezervujte si místo na info@zameksvijany.cz.

VLASTIBOŘICE – 12. listopadu v šest hodin se v kulturním domě uskuteční přednáška Pavly Bičíkové *Kyrgyzstán – země vysokých hor a šťastných lidí*.

lomnice n/p

*** Zastupitelstvo města schválilo Strategický plán rozvoje města Lomnice nad Popelkou 2021 – 2027**. Cílem dokumentu je navrhnout na základě analýzy a místního šetření směry dlouhodobého rozvoje města – a to v návaznosti na již existující strategické dokumenty vyššího řádu s ohledem na trvale udržitelný rozvoj. Návrh byl v průběhu října zveřejněn na webových stránkách města. Ve strategickém plánu jsou vymezeny programové cíle i konkrétní aktivity. Strategický plán bude sloužit i jako podklad k využití zdrojů financování rozvojových projektů města na všech dostupných úrovních, tedy z fondů Evropské unie i jiných zahraničních zdrojů, národních zdrojů, regionálních a jiných zdrojů, vlastních zdrojů a bude podkladem pro formulaci dalších navazujících strategických materiálů.

V návaznosti na strategický plán bude zpracován také akční plán na nejbližší období, který bude obsahovat opatření ve formě projektů, které jsou uvedeny v tomto dokumentu. Akční plán bude pravidelně aktualizován, projekty budou rovněž upřesňovány nebo doplňovány.

Více jenž stostránkový dokument lze stáhnout na webových stránkách města.

*** Koncert** studenského pop-rockového orchestru regionu Východních Čech REGIOBAND ve spolupráci se Základní uměleckou školou Lomnice n/P se uskuteční již tuto **sobotu 13. 11. od 18 hodin** v koncertním sále lomnického zámku.

*** Filmový festival zimních sportů je po roční pauze zpět!**

V letošním roce se diváci mohou těšit na šest snímků: *Viktor, Crossing Lebanon, Float to Ski, K2: The Impossible descent, Hors Piste a Persian Lines*.

Tříhodinová akce se koná **12. listopadu od 17 hodin** v lomnickém kině.

* **Město Lomnice n/P** zve širokou veřejnost na prezentaci rekonstrukce Husova náměstí, která se koná v **úterý 16. listopadu** od 16 hodin v kině.

* **Loutkářský soubor Popelka** slaví 95 let od svého založení. Středisko volného času *Sluníčko* spolu s lomnickými loutkáři připravuje na svém webu a facebooku **od pondělí 15. do neděle 21. listopadu** pestrý online program jako oslavu této dlouhé krásné tradice v našem městě. Vyvrcholením oslav pak bude loutkový víkend lomnickém zámku.

semily

* **Začíná Revitalizace Palackého sadů**, provádí ji společnost *Revitalizace Palackého sadů, Zvědělík – Klouda*, celkové náklady včetně roční následné péče jsou ve výši 4.778.283 Kč. Akce probíhat od 8. listopadu do 31. května 2022, kácení bude dokončeno do 31. března, následná péče o vysazené dřeviny do konce května 2023, z toho dotace pokryje náklady do výše 3,9 milionu Kč. V průběhu kácení budou lokality, kde se bude kácet, ohraničeny páskou a případná omezení vstupu budou na místě aktuálně zajišťovat pracovníci realizační firmy. Celkové uzavření Palackého sadů zatím není plánováno.

* **Více než deseti miliony korun** přispěl letos ze svého dotačního fondu na obnovu památek Liberecký kraj. Jednou z památek, které se dočkaly podpory, je semilské krematorium. Město Semily obdrželo od kraje 139 tisíc korun, které využije na obnovu oken a vstupních dveří krematoria.

„Podpora obnov památek ze strany Libereckého kraje se netýká jen několik staletí starých objektů, ale také například mimořádných staveb z minulého století. To je právě příklad semilského krematoria,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Slavnostní otevření krematoria, navrženého Josefem Schejbalem, prvního v České republice, které je zařízené na spalování elektrinou, se konalo v roce 1937. Záhy se stalo vyhledávaným cílem výletů a exkurzí. Před budovou byl později vytvořen parčík s jezírkem a fontánou; památník padlým s řeckým ohněm byl odhalen v roce 1960. Od roku 1988 se v krematoriu již nespaluje. Původní stavba měla půdorys latinského kříže, který zcela setřely pozdější necitlivě provedené přístavby

kanceláří, kolumbária a dalších prostor v 60. letech minulého století. Původní rozsah krematoria tvoří převýšená kubická část s atikami s obřadní síní, na kterou navazuje snížená přístavba pro manipulaci s rakvemi a zrcadlově posazená postranní křídla. V nich se nalézají kanceláře, provozní místnosti,

místnost pro hlídače, zahradníka, kněze a pitevna.

Krematorium je i přes pozdější přestavby významnou stavbou inspirovanou funkcionalismem. Zjevná je inspirace strašnickým krematoriem postaveného v letech 1929 až 1931 Tomášem Amenou dle návrhu Aloise Mezery, stavba v Semilech však zdaleka nedosahuje jeho architektonických kvalit. V rámci zdejšího regionu se nicméně každopádně jedná o výjimečnou stavbu, jež dokládá pronikání funkcionalismu mimo jeho obvyklá centra do prostředí maloměsta. (Jan Mikulička, Liberecký kraj)

* JAZZ POD KOZÁKOVEM

12. – 13. listopad, KC GOLF

12. 11. od 19 hodin – *Big Band večer*: Novinkou letošního ročníku vás provede herečka Nikola Bartošová, které bude zdatně sekundovat *Jazztet ZUŠ Jablonec nad Nisou*. V rámci večera se můžete těšit na tanečnice ze ZUŠ Semily a polskou jazzovou zpěvačku Marcelinu Bienkiewicz.

12. 11. od 20.30 hodin – *Jazz Club party*: Klubovou party v prostředí bývalé restaurace zahájí britský muzikant Justin Lavash. Druhým vystupujícím bude zpěvačka Tonya Graves s kapelou.

13. 11. od 19 hodin – Slavnostní večer: Těšit se můžete na *Orchestr Vladimíra Jánského*, Jana Spáleného & *ASPM*, *Blues Friends* a finalistu soutěže *Krokus Jazz Festival*. V průběhu večera bude pro návštěvníky připravena degustace vín od vinného sklepa U Stébenky. Vstupenky získáte na www.jazzpodkozakovem.cz.

semilsko

Želechovské údolí aneb oblíbené povídání Václava Zieglera na listopad

Asi 1,5 km jihozápadně od centra Košťálova se rozkládá rozsáhlý několika etážový, dosud činný kamenolom v Želechovském údolí, po levé straně Želešského potoka. Na jeho pravé straně je starý lom, ve kterém je dnes skládka komunálního odpadu. Údolím vede žlutě značená turistická cesta z Košťálova do Lomnice nad Popelkou. Těženou horninou je subvulkanický ekvivalent bazaltu – dolerit.

Jedná se o většinou tmavošedou, středně zrnitou, masivní horninu, která obsahuje především plagioklas (andezin až labradorit) a pyroxeny (klinopyroxen i ortopyroxen). V menší míře bývají v hornině zastoupeny i rudní minerály (Timagnetit) a chlority.

Lokalita je součástí rozsáhlé magmatické intruze mafického magmatu, která se do vulkanosedimentární výplně podkrkonošské pánve vmístila patrně ve svrchním permu. K tomuto intruzivnímu komplexu patří ještě Tábor a Císařova hůrka. Celá intruze má podle vrtných dat v oblasti Košťálova mocnost 90 metrů. Lom ji odkrývá v téměř kompletní tloušťce.

Po mineralogické stránce proslulo toto naleziště výskytem kvalitního pektolitu, který byl zjištěn už krátce po otevření lomu. Tento minerál, který patří mezi

nejkrásnější pektolity na světě, zde tvoří bílé nebo narůžovělé, dlouze stébelnaté až radiálně paprscité, do 10 cm mocné výplně. Pektolitové žíly jsou většinou monominerální, pouze zřídka je pektolit provázen chabazitem, thomsonitem a heulanditem, destičkovitými krystaly apofylitu i světle zeleným prehnitem. Poměrně řídký je i druhotný kalcit a modravé povlaky chalcedonu. V roce 1942 odtud popsal Kašpar nový minerál hanušit, vytvářející měkké, žlutobílé až žlutohnědé, radiálně paprscité pseudomorfozy po pektolitu. Minerál pojmenovaný na počest českého chemika Dr. Josefa Hanuše byl však později ztotožněn s jílovým minerálem stevensitem.

Minerály zjištěné v lokalitě: apofylit, heulandit, chabazit, chalcedon, kalcit, křemen (ametyst), opál, pektolit, prehnit, pyrit, stevensit, thomsonit. V roce 1928 demonstroval zdejší pektolit F. Ulrich na schůzi *Čs. společnosti pro mineralogii a geologii*. První podrobný popis však podal teprve v roce 1942 J. Kašpar. Původní vzorky pocházely z dnes opuštěného lomu na pravé straně Želešského potoka, kde pektolit vyplňoval řadu rovnoběžných trhlin v doleritu. Zdejší kamenolom byl založen již v roce 1925. Z lomu vedla 1600 m dlouhá lanovka k úpravně a k nádraží v Libštátě. V třicátých letech, kdy lom patřil *Spojeným okresům Podkrkonošským*, se zde těžilo kolem 50 tisíc kubíků šterku ročně. Ještě v době svého působení v turnovském muzeu jsem ve starém lomu nacházel drobné úlomky pektolitu. Pak dlouho nic, ani kousíček. Až v roce 2013 a v roce 2014 odkryly odstřely v novém lomu další žíly růžového pektolitu. A jeden kousek z těch let jsem si schoval na památku.

/ Václav Ziegler pro Geopark Český ráj

LIBŠTÁT – MANDARINKOVÝ POKOJ

14. listopadu od 17h, Kulturní dům Libštát

Sedm komediálních povídek Roberta Thomase v podání *Divadelního spolku*

J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou. Úspěšné představení z letošního Lomnického kulturního léta. Režie: Petr Sádek.

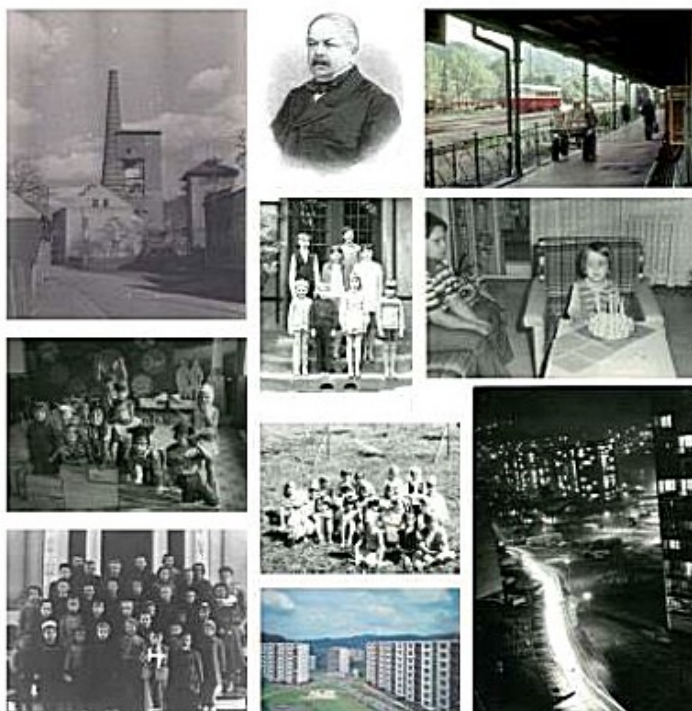
BENEŠOV u SEMIL –

železný brod

BRODEC

OBRÁZKY Z HISTORIE MĚSTSKÉ ČTVRTI

VÝSTAVA V MĚSTSKÉ GALERII VLASTIMILA RADY POTRVÁ
OD PÁTKU 15. ŘÍJNA 2021 DO NEDĚLE 28. LISTOPADU 2021

DLOUHÝ –

INKOUST PANA BOUČKA
VISACÍ ZÁMEK
Čerti ve stodole
VISACÍ ZÁMEK REVIRVÁL **OVČÍE KĽAHNE**
13.11.2020 SOKOLOVNA DLOUHÝ - OD 17.00 H
PUNKOVÁ SOBOTA - ANEB 50 A 50

jilemnice

 uděluje

CERTIFIKÁT

O VYTVOŘENÍ ČESKÉHO REKORDU

Hodiny s nejčtetnějším odbíjením

Nejpracovitější hodiny v České republice se v průběhu jednoho kalendářního roku ozvou 372 300 údery. Unikátní tzv. opakovací hodiny jsou instalovány ve věži klasicistní radnice v **Jilemnici**. Původní hodinový stroj vyrobil jilemnický hodinářský mistr Josef Pochop roku 1842. O opakovací hodiny se zasloužil v r.1854 tehdejší pokrokový purkmistr Dominik Jerie. Na protest proti oklešťování politických práv odstoupil z funkce, ale z lásky k městu pořídil opakovací stroj.

Tři cimbály hodin od té doby denně oznamují čas celkem 1020 údery (nejvíce jich zazní vždy v poledne a o půlnoci (4 údery na malý cimbál, 12 na střední a 12 na velký, celkem tedy 28). Hodiny odbíjejí každou čtvrt hodinu, a to tak, že z počtu úderů a jejich tónů lze rozeznat počet čtvrtí i celých hodin. Stroj počet celých hodin zopakuje. Pozorný posluchač tedy i bez pohledu na ciferník dokáže určit, jaký je právě čas. Hodiny navíc pokaždé, když velká ručička ukazuje na dvanáctku, počet celých hodin v jiném tónovém zabarvení opakují (například ve čtvrt na dvanáct odbíjí 1x na malý a 11x na prostřední cimbál).

Rekordní údaj byl do České databanky rekordů Agentury Dobrý den zaregistrován dne 23. srpna 2021 v Jilemnici.

Jilemníci navštívil pan Miroslav Marek z agentury rekordů Dobrý den v Pelhřimově. Přijel, aby zapsal radniční hodiny do knihy rekordů, na fotce s hodinářem Petrem Fišerou.

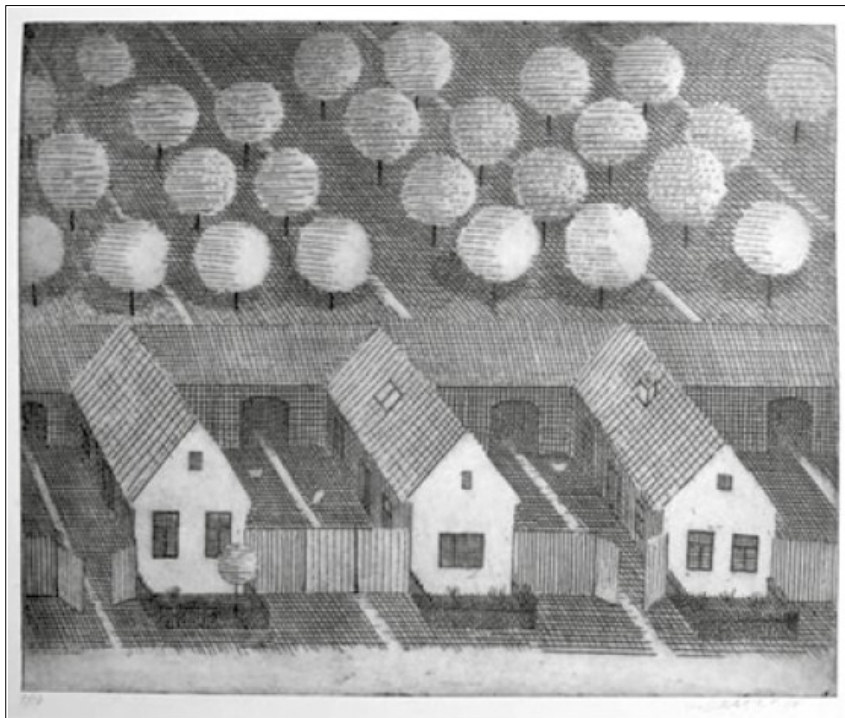
Jilemnické hodiny tak mají potvrzené, že jsou to hodiny s nejčtetnějším odbíjením v ČR.

*** MARIE BLABOLILOVÁ –
MALBA, GRAFIKA**

12/11 od 18 hodin

v Galerii Morzin

**Kurátor výstavy: Lucie
Šiklová, výstava trvá
do 12. prosince**

HANA

Klicperovo divadlo Hradec Králové, sk. DK

Dramatizace románu Aleny Mornštajnové Hana, přímo pro Klicperovo divadlo (ve spolupráci s autorkou). Mnohohrstevnatý příběh mapující osud jedné rodiny v období po válce, v průběhu války i před ní.

KD Střelnice – velký sál, 19:00

Vstupné: 250–340 Kč, předplatitelé sk. DK zdarma

So
13

Út
16

JANEK LEDECKÝ

Krkonošské pivní slavnosti vás zvou na předvánoční koncert populárního zpěváka Janka Ledeckého, který v předvečer státního svátku 17. listopadu představí své největší hity včetně vánočních evergreenů.

Pořádá: Spolek Krkonošské pivní slavnosti

KD Střelnice – velký sál, 19:30

Vstupné: 560 Kč

St
17

PODKRKONOŠSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR

Celý Podkrkonošský symfonický orchestr se na vás těší v krásném hudebním pořadu inspirovaném počasím a přírodními živly!

KD Střelnice – velký sál, 19:00

Vstupné: 250 Kč, studenti a senioři 200 Kč, děti do 15 let 50 Kč

Partner koncertu: ATL elektro Vrchlabí

20

**Václav Havel AUDIENCE
/Divadlo na Tahu/**

„Audience byla inspirována mým pobytem v pivovaře a poprvé se v ní objevila postava spisovatele Vaňka. Napsal jsem ji rychle, za pár dní, a původně byla myšlena hlavně pro pobavení přátel, kterým jsem ji chtěl při letním setkání na Hrádečku přečíst. I tato hra – k mému překvapení – měla velký ohlas a časem doslova zpopulárněla...“ *Václav Havel.*

Režie: Andrej Krob Karel Beseda / sládek, Radek Bár / Vaněk

KD Střelnice – velký sál, 19:00

Vstupné: 200 Kč, studenti a senioři 100 Kč.

krkonoše

Na horním úseku kabinové lanovky na Sněžku začaly přípravné práce na úpravu jejího vedení. Stavbaři jednu podpěru zvýší a jednu zcela odstraní. Lanovka má dva úseky, dolní vede z Pece pod Sněžkou na Růžovou horu a horní z Růžové hory na Sněžku. Cílem prací je zlepšit jízdní vlastnosti lanovky. Jde o největší technickou změnu od zahájení provozu po modernizaci před osmi lety.

V listopadu je lanová dráha kvůli pravidelné podzimní údržbové odstávce v provozu jen o víkendech a od 17. do 21. listopadu, a to od 08:00 do 18:00 v závislosti na počasí, informovala *Liberecká Drbna*.

mnichovo hradiště

V Mnichově Hradišti se po 83 letech opakovala historie. Naštěstí to bylo jen v pozitivním duchu, a sice v podobě slavnostního odhalení pomníku Václava Budovce na náměstí. Poprvé k němu došlo 17. července 1938, podruhé 7. listopadu 2021.

Slavnostního odpoledne se zúčastnili vzácní hosté: hejtmanka Středočeského kraje Petra Pecková, ředitel Historického ústavu Akademie věd ČR Martin Holý, starosta Turnova i starostové dalších okolních obcí, zástupci Jednoty bratrské, dobrovolných hasičů, skautů, baráčníků a další představitelé společenského života ve městě. A vysoká byla i účast veřejnosti. Program zahájil ve 14 hodin Dětský pěvecký sbor Zvonky a poté následovaly projevy hostů. Starosta Mnichova Hradiště Ondřej Lochman připomněl historii

sochy, ředitel Historického ústavu AV ČR Martin Holý samotnou Budovcovu osobnost. Hejtmanka Petra Pecková zmínila důležitost inspirace z pozitivních okamžiků naší historie, kterou spatřuje právě v podobě se slavnostním odhalením sochy v roce 1938. Správce sboru Jednoty bratrské Mnichovo Hradiště Ivo Šrajbr na závěr zdůraznil důležitost Budovcovy osobnosti pro Jednotu bratrskou, a především Budovcovo heslo: „Jiní stavěli nám, my našim potomkům. To vše pomine. Chvátejme k nebeským příbytkům.“ To je vytesáno na pamětní desce na tzv. Budovcově křídle mnichovohradištského zámku. Po samotném odhalení pomníku se v 15 otevřela expozice v radniční věži s komentovanými prohlídkami pracovníků Muzea města Mnichovo Hradiště.

O vytvoření Budovcova pomníku se v Mnichově Hradišti začalo uvažovat roku 1921 při příležitosti 300. výročí Budovcovy poprav. Po různých peripetiích a diskuzích se k vlastní realizaci přikročilo až v roce 1936. Jako autor byl v soutěži vybrán sochař Josef Bílek z Hořic. Hotový pomník Václava Budovce z Budova byl odhalen v neděli 17. července 1938. Záhy však začaly pro sochu politicky těžké časy. Snahy o odstranění v době okupace byly sice zažehnány,

v roce 1950 však byla z náměstí přemístěna do zámeckého parku, kde zůstala až do srpna letošního roku. Po krátké přestávce, kterou strávila v restaurátorské dílně, opět zdobí mnichovohradištské náměstí, kde byla slavnostně odhalena 7. listopadu 2021.

/ Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz

jičín

Jedna z nejvýznamnějších dominant Jičína, kostel svatého Ignáce z Loyoly, prochází už od roku 2006 postupnou rekonstrukcí. V posledních deseti letech se

opravy soustředily na věž, která dostala zbrusu nový kabát v podobě béžové omítky. Korunu nyní rekonstrukci nasadí modernizované věžní hodiny, které jsou zároveň zapsány na seznamu movitých kulturních památek. Za cenu 626 tisíc korun s daní zajistí město kromě kompletního restaurování také automatizaci hodinového stroje. V minulosti se totiž věžní hodiny musely natahovat často a hlavně ručně.

Restaurování hodin se ujme ak. soch. Petr Skála, radní schválili výjimku ze zadávání veřejných zakázek, protože v tomto oboru prakticky neexistuje konkurence. Skála se osvědčil třeba jako orlojník Staroměstské radnice.

Na jičínské hodiny si udělá čas příští rok, informoval *Jičínský deník*.

Cirk La Putyka
ISOLE
PROLÍNÁNÍ HUDBY, DIVADLA A CIRKUSU
autor fotografie Miloš Šálek

MASARYKOVO DIVADLO JIČÍN, 15. 11. 2021 od 19.00
TEL.: 493 534 390, www.kzmj.cz

PARTNEREM PROGRAMU: **MICRORISC**
ONLINE FUTURE PRODUCTION

ROBOUSY – Jičínským muzejníkům předali na konci října zástupci Královéhradeckého kraje do užívání nový depozitář v Robousích. Novostavba v areálu bývalé fary v následujících týdnech uskladní v odpovídajícím klimatu hodnotné exponáty z oblastí archeologie, etnografie, vojenství, uměleckých řemesel, lidového nábytku a zemědělského náčiní.

Stavbu nového depozitáře zahájil kraj na jaře 2020. Staré prostory v Soudné, v zámku a v budově fary v Robousích totiž už delší dobu nevyhovovaly pro uložení všech sbírek jičínského muzea. Novostavba depozitáře vyšla na více než 28 milionů korun bez daně.

Muzeum má plány také s vedlejší historickou budovou fary. Realizací nového depozitáře se uvolní prostory fary v Robousích, kde bude moci muzeum nově připravovat akce pro školy i veřejnosti, informoval *Jičínský deník*.

PECKA – Také hrad Pecka se letos druhým rokem potýkal s poklesem návštěvnosti kvůli zkrácené sezoně. Ta letos začala až v květnu, běžně to bývá v dubnu. „Letos jsme měli 18 132 platících návštěvníků, v roce 2020 to bylo 18 780 lidí a před pandemií se návštěvnost pohybovala okolo 20 tisíc lidí ročně,“ řekl kastelán Jan Murdych. Hrad, který patří městysu Pecka, otevře expozice po zimní přestávce v dubnu 2022, uvedl *Jičínský deník*.

** Začnu aktualitou, kterou vyvěsil na své stránky jablonecký pivovar VOLT.*

„Je to jen pár týdnů, co jsme si odvezli zlatou medaili za náš Blackout ze soutěže Pivo ČR, stříbro pro Zkrat na Pivní pečeti a bronz pro Nabíječ. Na malej pivovar z Jablonce nad Nisou to není vůbec špatný. Nicméně teď jsme si převzali cenu, ze které máme obrovskou radost. Stali jsme se minipivovarem roku. To není cena jen za jedno povedené pivo, ale za celý rok dřiny. Ještě větší radost nám dělá fakt, že na bedně s námi stojí pivovar Clock a Zichovec. To je setsakramentsky dobrá společnost. Moc děkujeme pořadatelům ze Sdružení přátel piva a jdeme zase plnit sklady.“

A já ještě doplním, že i Svijany dostaly ocenění. Třináctý ročník soutěže Dobrý tuzemský potravinářský výrobek ČESKÁ CHUŤOVKA. Cenu za kvalitní český výrobek v ní získala čtyři přihlášená svijanská piva s recepturou sládky Petra Menšíka – prémiový ležák "450", nový ležák Šlik, sezónní silné pivo DUX a také míchaný nápoj z nealkoholického piva Svijanský Vozka Černý rybíz a limetka.

** Město Jablonec nad Nisou má na svých webových stránkách novou aplikaci Mapa hřbitovů. Ta se týká městských hřbitovů a pomáhá například těm, kdo mapují historii svého rodu. V Jablonci je sedm městských hřbitovů a díky zpracovanému pasportu jsou zdokumentovaná všechna hrobová místa, hrobky, hroby a rozptylová loučka. Viditelná jsou také volná místa. V aplikaci je možné vyhledávat také prostřednictvím jména nájemce nebo spolunájemce, anebo lze zadat přímo číslo hrobu. Po kliknutí*

na graficky znázorněné místo se objeví informace, tedy jména pohřbených, rozměry hrobu či hrobky, ve většině případů také fotografie. Po kliknutí na rozptylovou loučku se objeví seznam všech, kdo jsou zde rozptýlení, upozornil *Jablonecký deník*.

12/11 20h **OTAVA Ě**

Skvělá ruská folkrocková kapela z Petrohradu

13/11 **Mňága a Žďorp**

17/11 19h **Mára Holeček a Nebeská past**

„Mé povídání bude o letošní prvovýstupu západní zdi 7100metrového Baruntse, neboli „Barušky“. A přestože alpinistická sezóna ještě neskončila, výstup s názvem *Nebeská past* neboli *Hevenely Trap* se již stal legendou. Mé povídání doprovodí obrázky a filmový dokument.

jablonecko

DOLNÍ ČERNÁ STUDNICE – Na pražské Staroměstské náměstí letos zamíří vánoční strom z Libereckého kraje, z vesničky Dolní Černá Studnice nedaleko Jablonce nad Nisou. Smrk ztepilý byl vybrán z třicítky tipů zaslaných veřejností v rámci soutěže Hledá se strom. Slavnostně by se měl rozsvítit v sobotu 27. listopadu, kdy začínají vánoční trhy. Vybraný strom je vysoký 21 a půl metru, je urostlý a rovnoměrný. Majitel se ho rozhodl pokácet z důvodu bezpečnosti. (Loužnický zpravodaj)

*** Vyhledka Špička** od architektonického studia *Mjolk* z Liberce bodovala na slavnostním galavečeru *České ceny za architekturu*. Kromě hlavní ceny pro rekonstrukci hradu Helfštýn udělila porota také dvě čestná uznání, a to za projekt vyhlídky Špička od ateliéru *Mjolk* a propojující chodbu mezi starou a novou budovou Národního muzea ze studia *Kolmo.eu*.

*** Spolek Zachraňme tanvaldské kostely** informoval o pracích na krovu kostela sv. Petra a Pavla. Krovy byly zaměřeny, posouzeno napadení dřevokaznými škůdci a ing. Antoš konstatoval, že i když se to zprvu nezdálo, tak napadení krovu je opravdu katastrofální a krov je těsně před zřícením. Projekt by měl být vypracován do konce roku.

„Zároveň vás všechny zveme k návštěvě tohoto kostela v adventním období. Kostel bude otevřený každou adventní neděli vždy od 14 do 16 hodin. Můžete se při cestě zastavit i na něco teplého na kempu Tanvaldský špičák, který bude mít otevřeno paralelně s kostelem. V kostele budete moci zakoupit kalendáře na rok 2022 s kresbami kostela studentky Adriany Hůlkové. Tento kalendář jsme nechali vyrobit ve spolupráci s městem Tanvald, takže bude k zakoupení i na infocentru Tanvald,“ uvedl Spolek Zachraňme tanvaldské kostely.

No tak snad ten krov ještě přes zimu vydrží...

*** Jizerskohorské technické muzeum dostalo památkářskou cenu**

V úterý byly rozdány ceny za nejlepší památkářské počiny uplynulého roku. Udílení cen *Patrimonium pro futuro* měli možnost sledovat také diváci *ČT art*.

Pozitivních počinů a objevů z oblasti památkové péče, které nominovala územní odborná pracoviště Národního památkového ústavu, bylo letos 34. Zatímco porota vybírá vítěze jednotlivých kategorií, veřejnost mohla podpořit některý z návrhů na cenu svým hlasem (bez ohledu na soutěžní kategorii) v online hlasování *Památky děkují*.

V kategorii *Objev roku* byl oceněn nález středověkých stavebních konstrukcí topenišť v klášteře na Velehradě.

V kategorii *Záchrana památek* byla vyzdvižena záchrana gotického (Mederova) domu v Žatci

V kategorii *Příkladná správa a prezentace památkových objektů* byla oceněna Jana Germenis-Hildprandt ze zámku v Blatné.

V kategorii *Památková konverze* získala cenu konverze provozovny bývalého železářství *Koula a syn* v Praze

V kategorii *Prezentace a popularizace* byl oceněn **Pavel Šercl a Jizerskohorské technické muzeum v Bílém Potoce.**

V kategorii *Restaurování* získal pomyslné zlato odkryv a restaurování nástěnných maleb v kostele sv. Mikuláše v Nepomyšli.

Ministr kultury Zaorálek předal cenu v kategorii *Obnova památky* zástupcům Federace židovských obcí v ČR za obnovu venkovské synagogy v Polici u Jemnice.

Cenu generální ředitelky Národního památkového ústavu předala osobně Nad'a Goryczková zástupcům Národního muzea v přírodě za obnovení jídelny Libušín po rozsáhlém požáru v roce 2014.

Za Osobnost památkové péče byl prohlášen Karel Schmied, zachránce usedlosti Doubrava na Chebsku.

Konečně Cenu veřejnosti Památky děkují si vysloužila obnova bývalé budovy Elektrických podniků v Praze.

*** Ohlédnutí za hlavní turistickou sezonou 2021**

Národní památkový ústav – územní památková správa na Sychrově se stará o sedmáct památek na území Libereckého, Pardubického a Královéhradeckého kraje.

Po Sychrovu je zámek Zákupy dalším objektem v Libereckém kraji s celoročním provozem. Sychrovský zámek je zpřístupněn denně, zákupský od úterý do neděle a oba objekty mají v zimním období pevně stanoveny časy prohlídek. Do celoročního provozu vstoupil také zámek Slatiňany na Pardubicku, ten nabízí prohlídky vždy od čtvrtka do soboty.

Kromě těchto tří objektů s celoročním provozem zvažují kasteláni některých dalších památek – hradu Grabštejn, hospitálu Kuks a zámků v Náchodě, Litomyšli a Hrádku u Nechanic – adventní a vánoční prohlídky a doprovodné akce. Ale protože jejich úvahy bude limitovat koronavirus, je na milovnících památek, aby sledovali webové stránky těch svých oblíbených, aby věděli, jak se věci aktuálně mají.

Na osm státních hradů a zámků v Libereckém kraji přišlo letos do konce října něco málo přes 300 tisíc návštěvníků, pro srovnání – loni to bylo za celou sezonu 335 tisíc osob. Pohoršily si všechny památky, nejméně Sychrov a Lemberk, nejvíc Grabštejn a Zákupy.

V Královéhradeckém kraji navštívilo pět státních památek zhruba 185 tisíc (loni 221 tisíc), návštěvnost vzrostla u Hrádku u Nechanic, propadly Ratibořice.

V Pardubickém kraji čtyři památky přijaly bezmála 83 tisíc návštěvníků (loni 101 tisíc), polepšil si zámek v Litomyšli, ostatní pohoršily, nejvíc Slatiňany. „Ztráty jsme zaznamenali při pořádání velkých akcí, které byly tradiční a oblíbené, jako jsou třeba adventní a velikonoční trhy na Sychrově, akce v Ratibořicích, inspirované Babičkou Boženy Němcové, a další. Díky filmování na Grabštejně, Frýdlantu, Opočně a Sychrově se naopak poměrně výrazně zvýšily výnosy za pronájmy,“ uvedl Miloš Kadlec, ředitel Územní památkové správy na Sychrově.

Památkáři ale nezháleli při stavebních obnovách. Na Bezdězu probíhá oprava ochozu velké věže, na zámku Hrubý Rohozec byla odstraněna havárie říms nádvoří zámku a věže, také došlo k obnově vnitřních fasád a byla opravena grotta.

Na Troskách se podařilo kompletně zrekonstruovat pódium na druhém nádvoří a díky jeho posunutí blíže ke skalnímu masivu se zvětšila kapacita nádvoří o sto lidí. Na námět návštěvníků přibyly v předhradí dva kotce pro psy pro případ, že se jejich páníčků rozhodne pro návštěvu hradu.

Na zámku Lemberk byla doplněna expozice o vývoji historických stylů o figuríny s kostýmy, v podzámčí pak byla obnovena lipová alej vedoucí od Bredovského letohrádku směrem k Jablonnému v Podještědí.

Správa sychrovského zámku pokračuje na tvorbě nové expozice v tzv. Bertině křídle, připravuje se obnova střechy a krovů východního křídla, Bretaňské a Rakouské věže sychrovského zámku.

Na zámku v Zákupích finalizuje obnova barokního krovu, stropů a střechy zámku, v rámci projektu IROP je obnovována jižní část hospodářského dvora. A na Grabštejně se opravuje tzv. Malého nádvoří – stavební práce mají stabilizovat sklepní klenby pod kaplí sv. Barbory a také dnes už nefunkční podzemní chodby mezi kuchyní a dalšími částmi hradu.

(Zdroj: Lucie Bidlasová, ÚPS NPÚ)

*** Návštěvnost Libereckého kraje** i letos v létě poznamenala koronavirová pandemie. V hotelech a penzionech v kraji se od července do konce září ubytovalo 463.877 hostů, což je jen o 1,7 procenta víc než loni. Přibylo tuzemských hostů. Turisté strávili v Libereckém kraji v průměru 3,3 noci, tuzemští hosté volili delší pobyty, zahraniční hosté zůstávali v průměru jen 2,7 noci. Informace uvedl server *Genus*.

liberec

*** Způsob kterým funguje liberecká galerie se nelíbí desítkám umělců**

Více než 30 lidem z prostředí umění se nelíbí způsob řízení Oblastní galerie Liberec, ve které je od loňského listopadu ředitelem Pavel Hlubuček. Podle nich nemá galerie žádnou koncepci, vadí jim i personální změny. Uvedli to v otevřeném dopise adresovaném Libereckému kraji, který je zřizovatelem galerie. Ředitel galerie kritiku odmítá. Situací v galerii se zabývá i kraj.

„S ohledem na otevřený dopis, který iniciovali pánové Jan Měřička a Roman Karpaš a podepsala jej řada dalších osobností uměleckého světa a příznivců galerie, jsem navrhla společné jednání, které se uskuteční v první polovině prosince,“ sdělila krajská náměstkyně pro kulturu Květa Vinklátová. Ředitel galerie by měl podle ní na setkání představit koncepci dalšího rozvoje galerie a výstavní plán. „Probereme také okolnosti změn v kurátorském týmu,“ dodala Vinklátová.

Právě změny v kurátorském týmu autoři dopisu kritizují. Podle nich se i kvůli tomu vytrácí kontinuita odborného vedení galerie. „Jistě je třeba respektovat, že každý ředitel má svou koncepci a ne všichni odborní pracovníci v ní najdou své místo. Ale v tomto případě koncepce zůstává utajena. Veřejnosti předložena nebyla a máme důvod se obávat, že ani neexistuje,“ píše se v dopise.

Podle Hlubučka základní teze nové koncepce OGL představili letos v květnu. „Současně jsem vyzval všechny zaměstnance, aby se do tvorby tohoto dokumentu zapojili. Finální znění koncepce veřejně představíme po projednání se zřizovatelem,“ uvedl. Podle něj součástí této koncepce bude ustavení odborné rady doporučující dramaturgii výstav. „A to v delším časovém horizontu než jeden rok, což umožní zajistit lepší financování klíčových výstavních projektů. Možnost předkládat projekty do výstavního plánu budou mít interní i externí kurátoři a projekty budou procházet standardní odbornou oponenturou. Mým cílem je dosáhnout co nejširšího odborného konsenzu,“ dodal Hlubuček. Cílem podle něj je mít pestrou výstavní dramaturgii s důrazem na regionální témata a zároveň neopomíjet projekty výrazně nadregionálního dosahu.

Oblastní galerie v Liberci má pátou největší sbírku v zemi. Vlastní na 2000 obrazů, přes 16 tisíc grafik a kreseb a zhruba 3000 plastik a dalších předmětů. Od roku 2014 sídlí v bývalých lázních na promenádě Masarykově ulici.

/ J. Veselý – ČTK, Náš REGION

*** Adélka**, holčička odložená 3. listopadu do babyboxu v liberecké krajské nemocnici, jde do nové rodiny, oznámila Krajské nemocnice Liberec. „Je krásná, zdravá a na cestu dostane svůj vlastní kufřík s údaji o narození, fotoalbem z prvních dní, památkem, ručně vyrobenými hračkami, oblečkem, lahvičkou a dudlíkem,“ vypočetla KNL na svém facebookovém profilu.

Zemřel muzejník a historik Břetislav Vojtíšek

Letošní podzim je plný smutných zpráv o úmrtích významných osobností spojených s Českou Lípou. V pátek 5. listopadu nás ve věku úctyhodných 93let navždy opustil muzejník, historik, čestný občan města a emeritní ředitel českolipského vlastivědného muzea Břetislav Vojtíšek.

Čestné občanství města za celoživotní odbornou práci v oblasti regionální historie a za podíl na vytvoření bohatého muzejního a archivního fondu vysoké odborné kvality získal pan Vojtíšek společně se svou paní Marií v červnu 2000.

Seznamte se s panem Vojtíškem prostřednictvím hesla na Wikipedii.

Břetislav Vojtíšek (* 28. září 1928 v Trnavě), původně učitel, poté dlouholetý ředitel českolipského muzea, autor mnoha vlastivědných publikací Českolipska.

Po vyhlášení samostatného Slovenského státu se rodina Vojtíškových přestěhovala do Nymburka a v roce 1945 do České Lípy. Zde Břetislav dokončil studia na českolipském gymnáziu a v roce 1947 zahájil studium na Karlově univerzitě v Praze, obory filosofie, historie a archeologie. Po ukončení studií zprvu učil, ale již v roce 1952 přijal místo ředitele českolipského muzea, které bylo tehdy v Červeném domě v sousedství zříceniny hradu Lipý. To už byl rok ženatý, jeho manželkou se stala Marie Vyšínová z Prahy, seznámili se spolu během univerzitních studií.

V Červeném domě začal budovat muzejní expozici, pak musel na dva roky na vojenskou základní službu. V práci jej zastoupila manželka. Po návratu ze služby se vrátil k své práci, jeho paní nastoupila do tvořícího se českolipského archivu. V roce 1954 stálou muzejní – první v severních Čechách – dobudoval. Protože prostory užívané jak archivem, tak muzeem byla nevhodné, manželé po dlouhých jednáních dokázali získat bývalý augustiánský klášter. V roce 1968 se do něj přestěhovalo i muzeum, v jehož čele Břetislav Vojtíšek stál už 36 roků. Postupně získané prostory upravil, zřídil další expozice (1969 přírodovědná, 1972 historická), přednáškový sál, koncertní síň a nechal upravit pro potřeby muzea i klášterní zahradu. Vojtíškoví společně získali jako depozitář muzea

i archivu zámek ve Stvolinkách, podařilo se pro muzejní účely získat bývalý špitál v Doksech (dnes pobočka muzea) a Víseckou rychtu v Kravařích. Břetislav Vojtíšek vykonával řadu let funkci okresního památkového konzervátora. V roce 1988 odešel pan Vojtíšek do důchodu, řadu dalších let byl v muzeu zaměstnán na zkrácený úvazek.

Generační výměna na kolejích. Na Českolipsku od prosince vyjedou vlaky Die Länderbahn

Liberecký kraj podepsal nový kontrakt se společností *Die Länderbahn*, která od 12. prosince letošního roku na Českolipsku zabezpečí vlakové spojení.

„Liberecký kraj se snaží postupně zlepšovat a modernizovat vlaková spojení v regionu. Na neelektrizovaných linkách už ve většině provozujeme vozidla nízkopodlažní koncepce, která se v části regionu objevují od roku 2009. V roce 2011 jsme dokonce nasadili nová vozidla Stadler RegioShuttle RS-1 na Frýdlantsku a Tanvaldsku. Modernizace vlaků pokračovala na tratích z Liberce do Hrádku nad Nisou nebo do Děčína a Semil. Podpisem smlouvy s německým dopravcem jsme v podstatě generační obnovu vozidel dokončili na všech páteřních regionálních linkách, za které je Liberecký kraj zodpovědný,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Podle dohody se Středočeským a Ústeckým krajem spravuje Liberecký kraj linku L4 Mladá Boleslav město – Česká Lípa – Rumburk a od prosince 2022 bude zajišťovat též linku L2 Liberec – Česká Lípa – Děčín.

„Nově vybraný dopravce bude jezdit za 169,77 korun na kilometr. Při desetiletém trvání kontraktu

tak může úspora dosáhnout řádově až stovek milionů korun oproti některým konkurenčním nabídkám,“ vysvětlil Jan Sviták, náměstek hejtmána pro resort dopravy.

„Od 1. listopadu jsme začali se školeními pro strojvedoucí i průvodčí tak, aby na začátek provozu byli všichni dostatečně připraveni. Po několika setkáních

s našimi novými kolegyněmi a kolegy také věřím, že jsme pro linku L4 postavili silný a spolehlivý tým,“ dodal Michal Barták, jednatel společnosti *Die Länderbahn*.

Vyjma dvou moderních klimatizovaných vozidel *Pesa Link II*, cestujícím známým jako *RegioShark*, nyní jezdí na linkách L2 a L4 starší motorové vozy řady 843, přezdívané díky svému tvaru *rakev*.

Modernizovaná vozidla *Die Länderbahn* přinesou cestujícím na Českolipské železnici řadu výhod – svou nízkopodlažností u moderních nástupišť zlepši přístupnost pro hůžně pohyblivé lidi, děti a cestujících se zavazadly. Vyšší kapacita a široké dveře se dobře uplatní zejména v turistické sezóně. Vyšší výkon a dynamika vozů umožní přesnější dodržování jízdních řádů, což by mělo v České Lípě zlepšit spolehlivost přestupů na navazující spoje.

(Filip Trdla, Liberecký kraj)

NOVÝ BOR –

Kultura Nový Bor, s.r.o. si Vás dovoluje pozvat na
VERNISÁŽ VÝSTAVY FOTOGRAFIÍ

JIŘÍ HAIDL
PŘÍRODA

Středa 10. listopadu v 17 hodin
Městské kino Nový Bor

JOSEF JIRÁSEK
SKLÁŘSKÉ ŘEMESLO

náš jubilat

Jiří Bažant – chuchelský rodák s kořeny semilskými a slavný český muzikus

Ale ano, všechny encyklopedie uvádějí, že Jiří Bažant se narodil v Semilech. Vždyť víme, že život tropí rozličná překvapení, a tak se stalo, že 27. dubna 1924 byla budoucí maminka Božena Bažantová náhodou na návštěvě u svých rodičů v Chuchelně, a tam, v tento den, porodila syna Jirku.

Bažantovi bydleli v Semilech. Otec Ladislav vlastnil malý obchůdek s látkami (dnes prodejna Diana), hned vedle byl velký obchod s potravinami Karla Šmída.

Jiří chodil v Semilech do obecné školy, jeho třída byla tenkrát v prostorách radnice, později pak přešel do nově postavené Masarykovy školy v Podmoklích, protože se rodina v roce 1935 přestěhovala do vilky nad nádražím a odtud pak taky dojížděl do primy a sekundy turnovského gymnázia. Už v raném mládí se zamiloval do klavíru, a tak s kamarádem Edou Sedlákem, později manželem známé semilské lékařky, zkoušeli hrát na klavír čtyřručně a byli úspěšní, i když si hráli jen pro radost a bez učitele. Malý obchůdek s látkami ve 30. letech zkrachoval, a proto se rodina Bažantových v roce 1937 odstěhovala do Prahy. Otec, bývalý legionář, dostal v Praze místo v Legiobance a syn Jiří zde dokončil gymnaziální studia na vinohradském gymnáziu. České vysoké školy byly za protektorátu záhy uzavřené, studenti nahnáni do průmyslu, a tak Jiří byl totálně nasazen do gumárny ve Strašnicích.

Vysokou školu obchodní (ekonomickou) dokončil v roce 1948 a získal titul inženýra. Avšak láska k hudbě byla silnější než vystudovaná profese. Hned po válce v roce 1945 orchestr Kamila Běhoučka natočil pro *Ultraphon* jeho skladbu *Utržený knoflík*. To byla silná motivace! Už v době studií se intenzivně věnoval hudbě – klavíru a učil se soukromě u profesora Haše, který učil na pražské konzervatoři. Vždyť jako student hrál v amatérském orchestru Zdenka Lence, pak delší dobu s profesionály Arnoštem Kavkou, Lád'ou Habartem, Ladislavem Bezubkou, a to tak dobře, že slavili úspěch doma i v Moskvě (1955). V roce 1958 vytvořil Jiří Bažant klavírní duo s Jiřím Maláskem, jež se stalo populární nejen u nás, ale i na turné po NDR a Polsku. Jinam se tenkrát nemohlo. Nahrávali desky a začali komponovat

hudbu nejprve pro kreslené filmy, později pro filmy celovečerní, např. znamenité písně do Rychmanových muzikálů *Starci na chmelu* (1964), *Dáma na kolejkách* (1966), hudbu k Filipově komedii *Utrpení mladého Boháčka* (1969), ke Strnadovým veselohrám *Můj brácha má prima bráchu* (1975), *Brácha za všechny peníze* (1978) a opět k Rychmanovým filmům *Píseň o stromu a růži*, *Jen ho nechte, ať se bojí!*, *Zlatá slepice* nebo *Láska na druhý pohled*. Dále Jiří Bažant skládal i hudbu k televizním seriálům jako *Tři chlapi v chalupě* (1963) nebo *Eliška a její rod* (1966) s Olgou Scheinpflugovou v hlavní roli. Jeho písničky zpívali známí zpěváci (Václav Neckář – *Tu kytaru jsem koupil kvůli tobě*, Milan Chladil – *Chtěl bych mít kapelu*). Bažantovy skladby zněly i na Strahově při spartakiádních cvičeních. Stříbrnou *Děčínskou kotvu* získal za své songy *Chléb se solí* (1973) a *Krajem jít* (1975).

Jiří Bažant miloval Semily, město svého dětství, a dění zde vždy sledoval se

zájmem. Jako žák rád a často chodíval k dědečkovi a babičce do nedaleké Chuchelny. Prarodiče zde vlastnili textilku, věhlasnou z revolučních dnů pětačtyřicátého roku, tenkrát za protektorátu skladiště německých vojenských kožených kombinéz pro piloty *Luftwafe*, kvůli kterým vzniklo 3. května 1945 v Chuchelně ono slavné povstání proti okupantům – tedy dřív než v Praze. Chucheláci tenkrát odmítli Němcům kombinézy vydat, a tak ozbrojený střet byl nasnadě.

Skladatelovy vazby na Semily byly veliké a jeho blízcí příbuzní jsou veřejnosti známí. Vždyť majitel proslulé semilské tiskárny Josef Glos byl jeho strýcem a sestra Hana Bažantová, dlouholetá asistentka režie v České televizi, je pochována v semilském urnovém háji. A i ti nejmladší, kteří sledují sport, znají dozajista sportovního redaktora ČT Jakuba Bažanta, jejího syna.

Jiří Bažant zemřel v Praze 26. listopadu 2011, a tak letos uplyne už 10 let od jeho smrti. Čas neúprosně letí, Bažantova melodická hudba však žije dál, a to nejen ve filmech, na vinylových deskách, CD a počítačích. Myslím, že i v době repu, rytmu a písniček bez melodie má melodická hudba pro citlivé duše své místo a líbí se, o nostalgických zlatých let šedesátých nemluvě, protože pořád platí, že když dva se mají rádi, tak v lednu je jak v máji, s tebou. A den je krásný.

/ Miloš Plachta, Semilské noviny

*** Před 130 lety se v Loukově narodila první československá docentka Milada Paulová.**

2. listopadu 2021 uplynulo 130 let, kdy se v Loukově u Mnichova Hradiště narodila Milada Paulová, česká historička a byzantoložka, první československá docentka a první profesorka v Československu přednášející na Karlově univerzitě.

Milada Paulová se narodila v Loukově čp. 55. Jejím otcem byl cukrovarnický úředník František Paul. Její matka Anna, rozená Bernardová, zemřela 21. března 1895 na tuberkulózu. Malá Milada se tak ve svých třech letech stala polosírotkem. V roce 1904 se Milada Paulová s otcem přestěhovala do Prahy, kde začala navštěvovat střední školu. Po soukromé přípravě složila maturitu na Akademickém gymnáziu v Praze jako externistka. V roce 1913 vstoupila na Filozofickou fakultu Karlo-Ferdinandovy univerzity. V lednu 1918 byla promována na doktorku filozofie.

Na počátku dvacátých let rok a půl studovala v Jugoslávii. Jejím hlavním úkolem ale bylo sebrat písemný a ústní materiál k dějinám jihoslovanského a také českého odboje.

Na základě těchto materiálů po návratu napsala několik cenných prací. Za nejdůležitější, *Jugoslavenski odbor. Povijest jugoslavenske emigracije za svjetskog*

rata od 1914.-1918., byla navržena na docentku. Kolokvium a přednášku na zkoušku absolvovala v roce 1925 a stala se první docentkou Karlovy univerzity. Byla první ženou v Československu, která získala právo přednášet na univerzitě.

Svému celoživotnímu dílu se věnovala i v dalších letech, kdy vznikly knihy *Kongres potlačených národností Rakouska-Uherska v Římě roku 1918*, *Jihoslovanský odboj a česká Maffie (díl 1)*, *Masaryk a Jihoslované*, *Dějiny Maffie: odboj Čechů a Jihoslovánů za světové války 1914–1918* a další drobné články.

V roce 1935 byla jmenována mimořádnou profesorkou a po druhé světové válce řádnou profesorkou s účinností od 28. října 1939. Stala se tak první profesorkou v Československu. Po druhé světové válce se zaměřila především na byzantologii, ke které ji vedl její učitel Jaroslav Bidlo.

Dílo o vnitřním odboji zakončila až na sklonku života, na konci šedesátých let, knihou *Tajný výbor Maffie a spolupráce s Jihoslovany v letech 1916–1918*.

Zemřela 17. ledna 1970 v Praze. Pohřbena je v rodinné hrobce v Loukově.

Odkaz Milady Paulové zůstává živý i v dnešní době. Stala se průkopnicí vzdělaných a mimořádně schopných žen, které se dokázaly prosadit v akademickém prostředí a přispěly k rozvoji svých vědních oborů. Musela překonat různá omezení a nedůvěru okolí a svojí vytrvalostí otevřela cestu dalším ženám, které dnes působí na akademických pracovištích po celé České republice.

V roce 2009 byla Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR ustanovena cena Milady Paulové, která je každoročně udílána ve spolupráci s *Národním kontaktním centrem – gender a věda Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.*

/ Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz

pozdní sběr

TURNOV – Putovní výstava *Paměť národa Severní Čechy* zavítala do Turnova na náměstí Českého ráje. Výstava vás provede deseti pamětnickými příběhy bouřlivého 20. století na severu Čech.

Pamětnické příběhy představují široký průřez historickými událostmi našich moderních dějin, a to od druhé světové války, přes odsun, komunistické perzekuce až po účast místních pamětníků na událostech roku 1968 nebo sametové revoluci. Vybraní pamětníci jsou úzce spjati s místy severních Čech, především Libereckého kraje. Výstava mimo jiné vypráví o Annelies Schölerové ze smíšené česko-německé rodiny, turnovském faráři Jednoty bratrské Ondřeji Halamovi, Petře Erbanové, postřelené v srpnu 1968 v Liberci, nebo o Janu Šolci, mluvčím Občanského fóra a později pracovníkovi Kanceláře prezidenta Václava Havla. Přijďte se seznámit i s dalšími pamětníky, jejichž příběhy jsme mohli zpracovat díky finanční podpoře Libereckého kraje a měst Liberec, Turnov, Hejnice, Hrádek nad Nisou spolu s Bránou Trojzemí, dále díky Nadačnímu fondu Severočeská voda a dalším podporovatelům Paměti národa. Výstavu připravila regionální pobočka Paměť národa Severní Čechy se sídlem v Liberci.

/ Michaela Pavlátová, ředitelka Paměti národa Severní Čechy

pátek 19. listopad

David Elis

Na akustickém večírku představí David Hlůže svůj sólo projekt David Elis. Svě kytarové síly spojí s Matějem Čejchanem a Tomem J Holy.

Malá (domácí) scéna/koncert, kulturní kavárna KUS, Turnov
od 19 hodin, vstupné dobrovolné.

sobota 20. listopadu

Turn-off Rock Night

Po úspěšném letním turnovském festivalu *Turn-off Rock Fest* přichází ve spolupráci s *KC Turnov* akce nesoucí název *Turn-off Rock Night*, kde bude opět možné vidět a slyšet rockové kapely. Těšit se můžete na nováčka, kapelu *Remedy*, která vystoupí v Turnově úplně poprvé, dále pak na turnovskou kapelu *AnarchiA* a její speciální prodloužený set a nesmí chybět ani boleslavské stálice *Enola Gay* a *No Talent*. Dveře velkého sálu se otevrou již v 18:30. KC Střelnice, Turnov

SEMILY – Vážení příznivci semilského muzea, společně se *Spolkem rodáků a přátel Semil* vás zveme na komponovaný pořad pod názvem *Miloš Plachta: Na co jsem si ještě vzpomněl*, který se uskuteční **v pátek 19. listopadu** v 16:30 hodin v Muzeu a Pojizerské galerii Semily.

Besedu s emeritním ředitelem Gymnázia Ivana Olbrachta v Semilech doplní hudební vystoupení Miroslavy Jeřábkové (housle) a Ivy Malé (klavír).
Vstupné dobrovolné.

Těšíme se na setkání s vámi

/ Miroslav Šnaiberk, ředitel *Muzea a Pojizerské galerie*

SEMILY – *Století českého volejbalu v Libereckém kraji*

Přijďte se seznámit s bohatou historií československého a současností českého volejbalu do Muzea a Pojizerské galerie Semily, p. o.. Na výstavě se propojily bohaté historické sbírky se současnými volejbalovými trendy, kterými přispěl Český volejbalový svaz. Výstava navazuje na velkou výstavu v Národním muzeu v Praze s názvem *Volejbalové století*. V Semilech jsme pro Vás připravili menší verzi této výstavy pod názvem *Století českého volejbalu v Libereckém kraji*, s odkazem na počátky volejbalu na Semilsku.

Od prvního oficiálního představení této kolektivní hry na území Československa v roce 1919 si odbíjená, podbíjená či dnes nejčastěji nazývaný volejbal, získal mnoho nadšených sportovců. Po druhé světové válce se začínají formovat první reprezentační celky, které postupně získávaly i první mezinárodní úspěchy. Až do počátku sedmdesátých let 20. století zažívá československý volejbal tzv. zlatou éru plnou úspěchů v ženské i mužské reprezentaci. Od konce 80. let minulého století se do popředí dostává volejbal plážový a úspěchy na sebe nedaly dlouho čekat. Na výstavě se návštěvník seznámí s výše uvedenými druhy volejbalu, ale i jeho variacemi, které se u nás i ve světě hrají, například debl, mixy, snowvolejbal, minivolejbal pro děti nebo několik druhů volejbalu pro handicapované sportovce.

„Výstava v 1. patře Muzea a Pojizerské galerie Semily, p. o. potrvá do 2.ledna 2022“, upřesňuje zástupce Českého volejbalového svazu Jiří G. Čermák.

„Zveme studenty škol, sportovce, sportovní fanoušky, rodiny s dětmi, důchodce, mladé i ty zkušenější - přijďte se podívat na to, jak se sportovalo před 100 lety, zavzpomínat i zamyslet se do budoucna.“

(Muzeum a Pojizerská galerie Semily)

SEMILY – I na podzim letošního roku pokračují opravy komunikací v Semilech. Tentokrát se nových povrchů dočkaly komunikace v Cihlářské ulici, na Ostrově, nový asfaltový povrch získala ulice Vladimíra Komárka a drobné asfaltové práce proběhly také v lokalitě Na Škvárovně. Akce se uskutečnila v měsíci říjnu, práce provedla společnost **COLAS CZ**, která zvítězila ve výběrovém řízení s nabídkovou cenou 2.984.849,- Kč s daní. Souběžně provedla také kompletní opravu Cihlářské ulice za 8.270.692,31 Kč s daní.

Oprava více jak 7000 m² komunikací byla financována mimo jiné ze zvýšené daně z nemovitostí.

Nejvýraznější proměnou prošla komunikace v Cihlářské ulici, kde došlo ještě před samotnou opravou komunikace k rekonstrukci cca 850 bm vodovodu a 110 bm kanalizace ve společně vysoutěžené akci společně s VHS Turnov. Opraveno bylo následně

cca 4.000 m² včetně konstrukčních vrstev (3800 m² asfaltu ve dvou vrstvách a cca 200 m² žulové kostky) a komunikace na Ostrově. Zde proběhla oprava asfaltových povrchů u zázemí okolo lávky u zámku až k ulici Josefa Hory. Střední komunikace vedoucí od Jizery směrem k lávce u zámku dostala nový povrch mlatový.

V roce 2021 tedy město do rekonstrukcí komunikací mimo běžné opravy a údržbu proinvestovalo 11,3 milionů korun z vlastních zdrojů.

(Semilské noviny)

ROZTOKY u JILEMNICE – V Roztokách po dvou letech skončila rekonstrukce krajské silnice třetí třídy. Projekt, na který použil Liberecký kraj peníze ze *Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI)*, patřil letos k největším silničním stavbám v kraji. Rekonstrukce necelých pěti kilometrů silnice stála přes 125 milionů korun, uvedl server *Genus*.

Eja Kulovaný